

حسابداری پیمانهای بلندمدت (در دفاتر پیمانکار)

فعالیت‌هایی مانند سدسازی، راه‌سازی، هواپیماسازی، بیمارستان‌سازی و موارد مشابه وجود دارند که انجام آنها در چندین دوره مالی به طول می‌انجامد. پروژه‌های مربوط به چنین فعالیت‌هایی به شرکت‌های متخصص در این زمینه تحت عنوان شرکت‌های پیمانکاری واگذار می‌گردد. یک شرکت پیمانکاری، یک شرکت متخصص در حوزه خاصی بوده و پروژه‌های مربوط به آن حوزه را برای نهادها یا شرکت‌های دیگر تحت عنوان کارفرما انجام می‌دهد.

کارفرما لازم است که مطالعات شناسایی طرح شامل تحقیقات و بررسی‌های مربوط به تعیین هدف طرح، اجزای تشکیل دهنده، امکانات فنی لازم، مجموع سرمایه‌گذاری مورد نیاز، توجیه فنی، اقتصادی و اجتماعی و زیست محیطی طرح را انجام داده و حاصل این مطالعات را به شکل گزارشی تدوین نماید که مبنای پذیرش و یا رد طرح می‌باشد. در صورت تصویب مطالعات مذکور، طرح مقدماتی مربوطه تهیه شده و بعد از آن مطالعات تفصیلی برای تهیه طرح نهایی آغاز می‌شود. طرح تفصیلی شامل نقشه برداری‌ها، طراحی‌های دقیق و آزمایش‌های لازم به منظور تعیین مشخصات فنی طرح، مقادیر دقیق کار، برنامه زمانی اجرای کار، تهیه مصالح و غیره می‌باشد.

سپس اسناد و مدارک مناقصه تهیه می‌شود که شامل شرایط عمومی و خصوصی پیمان، مشخصات فنی عمومی و خصوصی و سایر اطلاعاتی است که لازم است در اختیار پیمانکاران متقاضی در مناقصه کارفرما قرار گیرد. اسناد و مدارک مناقصی باید به شکلی تنظیم و فراهم شود که پیمانکاران در صورت تمایل به شرکت در مناقصه، بدون هیچ‌گونه ابهامی بتوانند بر اساس آنها مبلغ پیشنهادی خود را برای اجرای طرح محاسبه نمایند. کارفرما از طریق مناقصه عمومی و یا مناقصه محدود، پیمانکار خود را انتخاب می‌کند. پیمانکاران هنگام شرکت در مناقصه معمولاً دو ثبت زیر را انجام می‌دهند:

XXX	پروژه‌های در جریان مناقصه	۱- بابت هزینه‌های شرکت در مناقصه:
XXX	وجه نقد	
XXX	سپرده شرکت در مناقصه	۲- بابت واریز سپرده شرکت در مناقصه:
XXX	وجه نقد	

در برخی موارد شاید کارفرما به جای سپرده نقدی، از پیمانکاران متقاضی، ضمانت‌نامه بانکی بگیرد. برای صدور ضمانت‌نامه، معمولاً بانک‌ها ۱۰٪ سپرده نقدی را از پیمانکار متقاضی دریافت کرده و معادل ۱۲۰٪ مبلغ ضمانت‌نامه پس از کسر سپرده، تضمین به صورت غیرنقدی در قالب وثیقه ملکی و یا سفته از پیمانکار دریافت می‌کنند. همچنین صدور ضمانت‌نامه مستلزم پرداخت مبلغی به عنوان کارمزد می‌باشد. در این‌گونه موارد ثبت‌های زیر در دفاتر پیمانکار متقاضی صورت می‌گیرد.

XXX	سپرده نقدی صدور ضمانت‌نامه	۱- بابت پرداخت سپرده نقدی به بانک:
XXX	وجه نقد	
XXX	پروژه‌های در جریان مناقصه	۲- بابت کارمزد صدور ضمانت‌نامه:
XXX	وجه نقد	
XXX	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه	۳- بابت ثبت انتظامی تحویل وثیقه به بانک و اخذ ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه و ارایه آن به کارفرما:
XXX	طرف حساب‌های انتظامی	
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه	
XXX	طرف حساب‌های انتظامی	

حساب‌های انتظامی صرفاً به صورت آماری در دفاتر ثبت شده و در صورت‌های مالی اساسی تأثیری نداشته و شناسایی نمی‌شوند و تنها در یادداشت‌ها افشا می‌شوند.

پس از اتمام مناقصه و مشخص شدن برنده یکی از سه حالت زیر رخ می‌دهد:

- ۱ - پیمانکار برنده مناقصه نیست که در این صورت سپرده یا ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه آزاد شده و تمامی مخارجی که برای شرکت در مناقصه انجام شده است به عنوان هزینه دوره منظور می‌شود.
- ۲ - پیمانکار برنده مناقصه بوده ولی حاضر به عقد قرارداد نباشد در این صورت سپرده یا ضمانت‌نامه به نفع کارفرما ضبط خواهد شد و تمامی مخارج مربوط به شرکت در مناقصه به علاوه ضبط سپرده به عنوان هزینه دوره منظور می‌شوند.
- ۳ - پیمانکار برنده مناقصه بوده و حاضر به عقد قرارداد باشد در این حالت سپرده یا ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه آزاد شده و مخارجی که بابت شرکت در مناقصه انجام شده بود، به شرح زیر از حساب پروژه‌های در جریان مناقصه خارج و به حساب پیمان در جریان پیشرفت منظور می‌شود:

XXX		۱- وجه نقد
XXX	سپرده شرکت در مناقصه یا سپرده نقدی صدور ضمانت‌نامه	
XXX		۲- پیمان در جریان پیشرفت
XXX	پروژه‌های در جریان مناقصه	
XXX		۳- طرف حساب‌های انتظامی
XXX	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه	
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه	

با انتخاب پیمانکار، قرارداد بین کارفرما و پیمانکار بر اساس قیمت پیشنهادی تنظیم می‌شود. برای بستن قرارداد، پیمانکار جهت ایجاد اطمینان نسبت به اجرای کار خود در طی مدت مقرر به نحو صحیح معمولاً ضمانت‌نامه‌ای معادل ۵٪ مبلغ قرارداد تهیه و به کارفرما ارائه می‌کند و یا اینکه معادل مبلغ مذکور به صورت سپرده نقدی به حساب کارفرما واریز می‌کند. ضمانت‌نامه حسن انجام تعهدات باید تا ۱ ماه پس از تاریخ تحویل موقت عملیات موضوع پیمان معتبر باشد و تا زمانی که تحویل موقت انجام نشده است پیمانکار مکلف است ضمانت‌نامه مذکور را تمدید نماید.

اگر پیمانکار بابت انجام تعهدات، سپرده نقدی به حساب کارفرما واریز نماید:

XXX	سپرده نقدی حسن انجام تعهدات
XXX	وجه نقد

و اگر ضمانت‌نامه‌ای از بانک مورد قبول کارفرما اخذ شود در این صورت بانک برای صدور این ضمانت‌نامه معمولاً موارد زیر را از پیمانکار دریافت می‌کند و ثبت‌های زیر در دفاتر پیمانکار انجام می‌شوند:

XXX	۱- پرداخت کارمزد طبق تعرفه بانکی بابت صدور	پیمان در جریان پیشرفت
XXX	ضمانت‌نامه:	وجه نقد
XXX	۲- پرداخت سپرده نقدی معادل ۱۰٪ مبلغ ضمانت‌نامه	سپرده نقدی صدور ضمانت‌نامه انجام تعهدات
XXX	انجام تعهدات به بانک جهت صدور ضمانت‌نامه:	وجه نقد
XXX	توجه: اگر به این سپرده بلندمدت بهره‌ای تعلق گیرد در این صورت	وجه نقد
XXX	بهره دریافت شده توسط پیمانکار به عنوان درآمد پیمان محسوب	پیمان در جریان پیشرفت
XXX	نشده بلکه از مخارج پیمان کسر می‌گردد.	
XXX	۳- ارائه وثیقه معتبر معادل ۱۲۰٪ مبلغ ضمانت‌نامه	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانت‌نامه انجام تعهدات
XXX	پس از کسر سپرده نقدی به بانک و اخذ ضمانت‌نامه	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	و تحویل آن به کارفرما:	حساب‌های انتظامی - ضمانت‌نامه انجام تعهدات
XXX		طرف حساب‌های انتظامی

به منظور تقویت بنیه مالی و تکمیل تجهیزات پیمانکار معمولاً درصدی از مبلغ اولیه قرارداد، در قبال ارائه ضمانت نامه بانکی به عنوان پیش‌پرداخت به وی پرداخت می‌شود. این مبلغ در حدود ۲۰٪ مبلغ قرارداد پیمان است و معمولاً طی چند مرحله و در مراحل انعقاد قرارداد، پس از تجهیز کارگاه و پس از پیشرفت درصدی از طرح پیمان پرداخت می‌شود. در این گونه موارد معمولاً ثبت‌های زیر در دفاتر پیمانکار صورت می‌گیرد:

XXX	سپرده نقدی صدور ضمانتنامه پیش‌دریافت	۱- بابت پرداخت سپرده نقدی به بانک جهت صدور
XXX	وجه نقد	ضمانتنامه پیش‌دریافت:
XXX	پیمان در جریان پیشرفت	۲- بابت کارمزد صدور ضمانت نامه:
XXX	وجه نقد	
XXX	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانتنامه پیش‌دریافت	۳- بابت تحویل وثیقه به بانک و اخذ ضمانتنامه و ارائه
XXX	طرف حساب‌های انتظامی	آن به کارفرما:
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه پیش‌دریافت	
XXX	طرف حساب‌های انتظامی	
XXX	وجه نقد	۴- وصول پیش‌دریافت پس از ارائه ضمانتنامه بانکی:
XXX	پیش‌دریافت پیمان	

پیش‌دریافت در طول اجرای پیمان از صورت وضعیت‌هایی که پیمانکار به کارفرما ارسال می‌کند، کسر می‌گردد و متناسب با آن ضمانتنامه‌های مربوطه نیز آزاد می‌شوند. سپرده نقدی هم در نهایت به پیمانکار باز گردانده می‌شود. با دریافت پیش‌دریافت و شتاب گرفتن اجرای طرح، مخارج پیمان نیز به صورت مستقیم و غیرمستقیم به پیمان تخصیص می‌یابد. به طور کلی مخارج اجرای پیمان را می‌توان به ۳ دسته به شرح زیر تقسیم نمود:

۱- مخارج مستقیم پیمان: مخارجی است که مشخصاً به یک پیمان خاص مربوط می‌شود و می‌توان آنها را به طور مستقیم به پیمان مورد نظر تخصیص داد، مانند هزینه مواد و مصالح مصرف شده، هزینه دستمزد کارگران و سرپرستان مستقر در کارگاه، هزینه استهلاک ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده، هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه، مخارج مستقیم طراحی و کمک‌های فنی مربوط به پیمان، مخارج ناشی از طرح ادعا توسط اشخاص ثالث (در صورت وجود هر دو شرط زیر: ۱. تعهد فعلی در تاریخ ترازنامه وجود داشته باشد. ۲. تعهد را بتوان به گونه‌ای اتکاپذیر اندازه‌گیری کرد).

مخارج مستقیم پیمان در دفاتر پیمانکار به شرح زیر ثبت می‌شود:

XXX	پیمان در جریان پیشرفت	
XXX	وجه نقد/حساب‌های پرداختنی/ پیش‌پرداخت/ استهلاک انباشته (حساب‌های مختلف)	

۲- مخارج مشترک پیمان‌ها: مخارجی است که مختص یک پیمان نبوده و بین چند پیمان مشترک است. مخارج مشترک در صورتی جزء مخارج پیمان محسوب می‌شود که اولاً مرتبط با فعالیت پیمانکاری باشد و ثانیاً بتوان آن را به پیمان‌های خاصی تخصیص داد. مخارج مشترک مانند هزینه حقوق و دستمزد مدیری که همزمان روی چند پیمان فعالیت می‌کند، هزینه استهلاک ماشین آلات و تجهیزات مشترک بین چند پیمان، مخارج تهیه لیست حقوق و دستمزد کارکنان پیمان‌ها، مخارج تأمین مالی قابل انتصاب به پیمان و ...

برای تخصیص مخارج مشترک بین پیمان‌ها از مبانی مختلفی مانند مخارج پیمان‌ها، ساعات کار صرف شده در پیمان‌ها و درآمد پیمان‌ها استفاده می‌شود که بهترین و منطقی‌ترین مبنا، تسهیم مخارج مشترک بر اساس درآمد پیمان است.

XXX	مخارج مشترک پیمانها	۱- زمانی که مخارج مشترک پیمانها اتفاق می افتد:
XXX	حسابهای مختلف	
XXX	پیمان در جریان پیشرفت	۲- زمانی که سهم یک پیمان از مخارج مشترک مشخص می شود:
XXX	مخارج مشترک پیمانها	

۳- مخارج قابل مطالبه از کارفرما: مخارجی که طبق پیمان مشخصاً باید به حساب کارفرما منظور شود، مانند مخارج عمومی، اداری و یا مخارج توسعه‌ای که جبران آنها به طور مشخص در پیمان بیان شده باشد.

نکته ۱: مخارجی را که نمی‌توان به فعالیت پیمانکاری یا به یک پیمان مشخص ارتباط داد، جزء مخارج پیمان محسوب نمی‌شود. موارد زیر از جمله اقلامی است که نباید در محاسبه بهای تمام شده پیمان منظور شود: هزینه های سربار عمومی و اداری پیمانکار ، هزینه های مالی غیرمرتبط با پیمانها، هزینه های تحقیق و توسعه‌ای که جبران آنها در پیمان مشخص نشده باشد، هزینه استهلاک ماشین‌آلات و تجهیزاتی که در فعالیت پیمانکاری استفاده نشده است.

نکته ۲: در برخی موارد پیمانکار به منظور تسهیل در اجرای قسمتی از عملیات پیمان، قراردادهایی را با پیمانکاران جزء منعقد می‌کند. در این گونه موارد مخارجی که توسط پیمانکار جزء انجام می‌شود، بر اساس نرخ‌های پیمان مستقیماً قابل تخصیص به پیمان بوده و لذا در حساب پیمان در جریان پیشرفت ثبت می‌گردد.

پیمانکار صورت وضعیت کارهای انجام شده را در فواصل زمانی معینی تهیه و پس از تأیید مهندس مشاور برای کارفرما ارسال می‌کند. پس از بررسی صورت وضعیت توسط کارفرما و تأیید آن، مبلغ صورت وضعیت‌های قبلی از آن کسر شده و خالص صورت وضعیت تأییدشده در دفاتر پیمانکار به شرح زیر ثبت می‌شود:

XXX	حسابهای دریافتی
XXX	مبلغ بازپرداختی پیمان

لازم به ذکر است که صورت وضعیت تأییدشده لزوماً بیانگر درآمد قابل شناسایی نبوده بلکه فقط نشان می‌دهد که کارفرما چه مقدار از کارهای انجام شده توسط پیمانکار را تأیید کرده است. درآمد پیمان ممکن است بیشتر و یا کمتر از صورت وضعیت تأیید شده باشد. کارفرما از خالص صورت وضعیت تأییدشده، کسورات مربوطه یعنی مالیات، بیمه، سپرده حسن انجام کار و اقساط پیش‌دریافت را کسر کرده و باقیمانده را به پیمانکار پرداخت می‌کند:

XXX	وجه نقد
XXX	پیش‌پرداخت مالیات
XXX	سپرده بیمه
XXX	سپرده حسن انجام کار
XXX	پیش‌دریافت پیمان
XXX	حسابهای دریافتی

پیش‌پرداخت مالیات، سپرده بیمه، سپرده حسن انجام کار، پیش‌دریافت پیمان به ترتیب ۵٪، ۵٪، ۱۰٪ و ۲۰٪ مبلغ صورت وضعیت می‌باشد. برای اطمینان از پرداخت مالیات توسط پیمانکار و رد شدن بیمه مربوط به کارکنان پیمانکار، کارفرما مکلف است که مالیات و بیمه را از مبلغ هر صورت وضعیت به صورت تکلیفی کسر کرده و به سازمان‌های مربوطه پرداخت نماید. از این رو این دو حساب به عنوان پیش‌پرداخت مالیات و سپرده بیمه در دفاتر پیمانکار ثبت شده تا بعداً در مقابل مالیات و بیمه پرداختنی شرکت پیمانکار حذف شوند.

با توجه به اینکه انجام اکثر پیمانها در دوره های مختلفی صورت می‌گیرد در صورتی که پیمانکار نتیجه عملیات پیمان را در پایان قرارداد بر اساس اصل تحقق درآمد شناسایی کند و در طول اجرای پیمان درآمد و هزینه ای شناسایی نشود در اینصورت صورت سود و زیان پیمانکار تصویر مطلوبی از عملکرد شرکت را نشان نمی‌دهد. بنابراین مسئله اساسی در حسابداری پیمان های بلندمدت نقطه شناسایی درآمد و

سود و یا به عبارت بهتر تخصیص درآمدها و هزینه‌های پیمان به دوره‌هایی است که عملیات موضوع پیمان اجرا می‌شود. طبق استاندارد ۹ حسابداری ایران، باید سهم مناسبی از درآمد و مخارج کل پیمان با توجه به میزان تکمیل پیمان در تاریخ ترازنامه به ترتیب به عنوان درآمد و هزینه شناسایی شود. شناخت درآمد بر ساس میزان تکمیل پیمان اصطلاحاً روش درصد تکمیل پیمان یا درصد پیشرفت کار نامیده می‌شود. لازم به ذکر است که روش دیگری تحت عنوان روش کار تکمیل شده مطابق اصل تحقق درآمد برای حسابداری پیمان‌های بلندمدت وجود دارد که طبق آن درآمد و هزینه پیمان پس از تکمیل عملیات موضوع پیمان شناسایی می‌شود. روش کار تکمیل شده نتیجه عملکرد شرکت پیمانکاری را در طول دوره اجرای پیمان به نحو مناسبی منعکس نمی‌کند و همچنین اطلاعات لازم را به موقع جهت اتخاذ تصمیمات اقتصادی در اختیار استفاده‌کنندگان قرار نمی‌دهد. به همین دلیل بر اساس استاندارد ۹ حسابداری ایران این روش مورد پذیرش قرار نگرفته و استاده از آن مجاز نمی‌باشد.

در روش درصد پیشرفت کار برای اندازه‌گیری درصد پیشرفت پیمان می‌توان از مبانی زیر استفاده کرد:

- ۱- نسبت مقدار کارهای انجام شده به کل کار پیمان
- ۲- ارزیابی کار انجام شده توسط یک کارشناس حرفه‌ای مستقل
- ۳- نسبت مخارج تحمل‌شده پیمان برای کار انجام شده تا تاریخ ترازنامه به کل مخارج پیمان: این روش نسبت به دو روش قبلی کاربرد بیشتری دارد و اصطلاحاً روش هزینه به هزینه نامیده می‌شود و در این روش درصد پیشرفت پیمان به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{مخارج واقعی انجام شده انباشته} = \frac{\text{مخارج برآوردی آتی تکمیل پیمان} + \text{مخارج واقعی انجام شده انباشته}}{\text{درصد پیشرفت کار}}$$

مخارج انجام شده انباشته شامل تمامی مخارج واقعی می‌باشد که از ابتدای پیمان تا پایان دوره جاری برای پیمان صورت گرفته است. نکته‌ای که باید به آن توجه کرد آن است که تمامی مخارجی که در راستای تلاش‌های انجام‌شده برای پیشرفت پیمان می‌باشد باید، در محاسبه درصد پیشرفت پیمان منظور گردد. بنابراین در صورتی که در پایان دوره مواد و مصالح مصرف نشده‌ای در محل کارگاه یا انبارهای پروژه موجود باشد که به آنها مواد و مصالح پای کار می‌گویند، این مواد و مصالح جز مخارج انجام شده نبوده و لذا در مخارج انجام شده انباشته لحاظ نشده اما باید وجود آنها را در برآورد مخارج آتی مد نظر قرار گیرد. علاوه بر این مبالغ پرداخت شده به پیمانکاران جزء، قبل از انجام کار جز مخارج انجام شده انباشته محسوب نمی‌شود. همچنین اگر مخارج تأمین مالی جزئی از مخارج پیمان محسوب شود، این مخارج نباید در محاسبه درصد پیشرفت کار منظور شود. زیرا مخارج مزبور مرتبط با میزان تلاش‌های انجام شده برای پیشرفت کار نبوده و از این رو هم از صورت کسر و هم از مخرج آن حذف می‌شود.

مخارج برآوردی تکمیل پیمان که در تعیین درصد پیشرفت کار مورد استفاده قرار می‌گیرد، در برگیرنده مخارجی است که در آینده برای تکمیل پیمان لازم است و در برآورد آن از قیمت‌های مورد انتظار در زمان وقوع مخارج در آینده استفاده می‌شود. مخارج برآوردی لازم برای تکمیل پیمان باید به صورت دوره‌ای مورد بررسی و تجدید نظر قرار گرفته و نوسانات و شرایط جدید در آن لحاظ شود. تغییر در برآورد مخارج پیمان به عنوان تغییر در برآورد بوده و لذا عطف به ماسبق نمی‌شود.

پس از آن که درصد پیشرفت پیمان مشخص شد، درآمد دوره جاری پیمان با استفاده از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{درآمد شناسایی شده در دوره‌های قبل} - (\text{درصد پیشرفت کار} \times \text{کل درآمد پیمان}) = \text{درآمد دوره جاری پیمان}$$

کل درآمد پیمان معمولاً با مبلغ قرارداد پیمان برابر است. مبلغ کل درآمد پیمان ممکن است در طول دوره پیمان تغییر کند. نمونه‌های زیر از جمله مواردی است که موجب تغییر در مبلغ پیمان می‌شود:

- ۱- توافق پیمانکار و کارفرما برای تغییر مقدار کار پس از انعقاد پیمان
- ۲- تعدیل آحاد بهای پیمان به موجب قرارداد پیمان
- ۳- تعلیق جریمه به پیمانکار به دلیل تأخیر در تکمیل پیمان

لازم به توضیح است که درآمدهای موردی مانند عواید حاصل از فروش مواد و مصالح زائد و سود حاصل از سپرده‌های نقدی جز درآمدهای پیمان محسوب نشده و این گونه درآمدها از مخارج پیمان کسر می‌شود. شرکت پیمانکار بابت شناسایی درآمد و هزینه‌ی پیمان ناتمام ثبت‌های زیر را انجام می‌دهد:

۱- بابت درآمد پیمان در دوره جاری:

	مبلغ بازیافتنی پیمان
XXX	
XXX	درآمد پیمان

نکته: مبلغ بازیافتنی پیمان یک حساب دائمی بوده و در طی دوره‌ی مالی معادل مبلغ صورت وضعیت‌های تأییدشده بستانکار گردیده و در پایان هر سال معادل درآمد شناسایی شده بدهکار می‌شود. مانده بدهکار این حساب در ترازنامه تحت عنوان حساب‌های دریافتنی و مانده بستانکار آن به عنوان حساب‌های پرداختنی نشان منعکس می‌شود.

۲- بابت هزینه‌های دوره‌ی جاری پیمان:

	هزینه‌های پیمان
XXX	
XXX	پیمان در جریان پیشرفت

نکته: حساب پیمان در جریان پیشرفت یک حساب دائمی بوده و در زمان انجام مخارج پیمان بدهکار شده و در زمان شناسایی هزینه‌ها بستانکار می‌شود. معمولاً مانده این حساب در پایان سال بدهکار بوده و بیانگر مواد و مصالح مصرف نشده‌ای است که در محل کارگاه موجود می‌باشد. که در ترازنامه به عنوان دارایی جاری نشان داده می‌شود.

در پایان سال در موقع بستن حساب‌های موقت:

	درآمد پیمان
XXX	
XXX	هزینه‌های پیمان
XXX	سود پیمان

سود پیمان را می‌توان از رابطه زیر محاسبه کرد:

سود سال‌های قبل - درصد پیشرفت کار × (کل مخارج پیمان اعم از واقعی یا برآوردی - کل درآمد پیمان) = سود پیمان در پایان سال جاری

با گذشت سال‌های طی پیمان در نهایت در یک مقطع زمانی، انجام پیمان به اتمام می‌رسد و باید تحویل موقت پیمان به کارفرما صورت گیرد. پیمانکار هنگام تحویل موقت باید اقدام به تخریب و برجیدن کارگاه نموده و مواد و مصالح حاصل از تخریب و همچنین کلیه تجهیزات و ماشین آلات متعلق به خود را از محل کارگاه خارج نماید. کلیه هزینه‌های تخریب و انتقال به عهده پیمانکار بوده و این مخارج پس از کسر عواید حاصل از فروش مواد و مصالح به جامانده به شرح زیر ثبت می‌شود:

	پیمان در جریان پیشرفت
XXX	
XXX	وجه نقد

پس از تحویل موقت می‌توان ۵۰٪ سپرده حسن انجام کار را از طرف کارفرما به پیمانکار بازگرداند و ثبت زیر را در دفاتر پیمانکار انجام داد:

	وجه نقد
XXX	
XXX	سپرده حسن انجام کار

و سرانجام پس از تحویل موقت و ارائه صورت وضعییت قطعی، ضمانتنامه انجام تعهدات و ضمانتنامه پیش‌دریافت ابطال شده و وثیقه‌های مربوطه مسترد می‌شود و سپرده‌های نقدی مربوطه نیز آزاد می‌شوند.

زمانی که کارفرما، ضمانتنامه‌های صادره به نفع خود را باطل نماید، پیمانکار ثبت‌های زیر را خواهد داشت:

	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه انجام تعهدات

	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه پیش‌دریافت

و زمانی که بانک وثیقه‌های مربوطه و سپرده‌های نقدی ضمانتنامه را به پیمانکار باز گرداند:

XXX	وجه نقد
XXX	سپرده نقدی صدور ضمانتنامه

XXX	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانتنامه انجام تعهدات

XXX	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانتنامه پیش‌دریافت

و پس از تحویل قطعی پیمان، باید ۵۰٪ باقیمانده‌ی سپرده حسن انجام کار به پیمانکار مسترد شود:

XXX	وجه نقد
XXX	سپرده حسن انجام کار

حسابداری پیمان‌های بلندمدت (در دفاتر کارفرما)

اگر کارفرما یک واحد تجاری انتفاعی باشد، ثبت‌های لازم در دفاتر کارفرما در مقاطع زمانی زیر صورت می‌گیرد:
 ۱- پرداخت هزینه‌های مطالعاتی طرح در مرحله مقدماتی و تفصیلی:

XXX	هزینه های مقدماتی طرح
XXX	وجه نقد

۲- دریافت وجه بابت سپرده شرکت در مناقسه:

XXX	وجه نقد
XXX	سپرده شرکت در مناقسه

در صورتی که کارفرما برای شرکت در مناقسه به جای سپرده نقدی از متقاضیان ضمانتنامه بانکی بگیرد:

XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه شرکت در مناقسه
XXX	طرف حساب‌های انتظامی

۳- انعقاد قرارداد با پیمانکار: اگر یکی از پیمانکاران از طریق مناقسه عمومی و یا محدود انتخاب شود در این صورت پس از انعقاد قرارداد با پیمانکار، ثبت‌های زیر در دفاتر کارفرما صورت می‌گیرد:

الف) انتقال هزینه‌های مطالعاتی طرح به حساب دارایی در جریان ساخت:

XXX	دارایی در جریان ساخت
XXX	هزینه های مقدماتی طرح

ب) دریافت ضمانتنامه حسن انجام تعهدات از پیمانکار:

XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه انجام تعهدات
XXX	طرف حساب‌های انتظامی

ج) استرداد سپرده شرکت در مناقسه:

XXX	سپرده شرکت در مناقسه
XXX	وجه نقد

در صورتی که از متقاضیان ضمانت نامه بانکی دریافت شده باشد، ضمانتنامه‌های مربوطه ابطال می‌گردد:

XXX	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه شرکت در مناقسه

د) اخذ ضمانتنامه پیش‌پرداخت:

XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه پیش‌پرداخت
XXX	طرف حساب‌های انتظامی

ه) پرداخت پیش‌پرداخت به پیمانکار:

XXX	پیش‌پرداخت پیمان
XXX	وجه نقد

۴- پرداخت هزینه‌های مستقیم توسط کارفرما: ممکن است برخی هزینه‌ها مستقیماً توسط خود کارفرما پرداخت شود، مانند عوارض اخذ مجوز ساخت یا پرداخت به مهندس مشاور بابت نظارت بر اجرای طرح:

XXX	دارایی در جریان ساخت
XXX	وجه نقد

۵- ثبت مبلغ کارکرد صورت وضعیت :

XXX	دارایی در جریان ساخت
XXX	حساب‌های پرداختی-پیمانکار

۶- پرداخت وجه صورت وضعیت به پیمانکار:

XXX	حساب‌های پرداختی-پیمانکار
XXX	وجه نقد
XXX	مالیات پرداختی
XXX	بیمه پرداختی
XXX	سپرده حسن انجام کار
XXX	پیش‌پرداخت پیمان

۷- تحویل موقت پیمان به کارفرما: پس از تحویل موقت و ارائه صورت وضعیت قطعی، علاوه بر ثبت مبلغ کارکرد صورت وضعیت و پرداخت وجه آن، باید ثبت‌های زیر در دفاتر کارفرما صورت می‌گیرد:

الف) بابت تحویل موقت پیمان:

XXX	دارایی ثابت
XXX	دارایی در جریان ساخت

ب) بابت استرداد ۵۰٪ سپرده حسن انجام کار به پیمانکار:

XXX	سپرده حسن انجام کار
XXX	وجه نقد

ج) بستن حساب‌های انتظامی مرتبط با انجام تعهدات و ضمانتنامه پیش‌پرداخت:

XXX	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه انجام تعهدات

XXX	طرف حساب‌های انتظامی
XXX	حساب‌های انتظامی - ضمانتنامه پیش‌پرداخت

۸- پرداخت مالیات و بیمه تکلیفی:

XXX	مالیات پرداختی
XXX	بیمه پرداختی
XXX	وجه نقد

۹- تحویل قطعی پیمان: پس از تحویل قطعی باید ۵۰٪ باقیمانده سپرده حسن انجام کار به پیمانکار پرداخت شود:

سپرده حسن انجام کار XXX

وجه نقد XXX

نکته: هزینه‌های انجام شده در دوره تضمین پیمان بابت رفع نقص بر عهده پیمانکار است و چنانچه پیمانکار در انجام این تعهد کوتاهی کند، کارفرما معایب و نواقص مربوط به پیمان را رفع می‌نماید و هزینه آن را از محل ۵۰٪ باقیمانده سپرده حسن انجام کار کسر نموده و باقیمانده را به پیمانکار پرداخت می‌کند. لذا اگر مخارجی بابت رفع نقص به وجود آمده در دوره تضمین توسط کارفرما پرداخت شود:

سپرده حسن انجام کار XXX

وجه نقد XXX

سؤال جامع از پیمانکاری: شرکت آلفا قصد دارد عملیات احداث ساختمان خط تولید جدید خود را طی یک مناقصه عمومی به

یک شرکت پیمانکاری واگذار نماید. قبل از انجام مناقصه، مشخصات مقدماتی و کلی طرح بررسی شده و سپس طراحی نقشه‌های تفصیلی طرح و تهیه برنامه زمانی اجرای کار صورت گرفت. سایر اطلاعات به شرح زیر است:

۱. در تاریخ ۸۱/۳/۱ برای انجام طرح مقدماتی و تفصیلی مبلغ ۱۶۰/۰۰۰ ریال پرداخت شد.
۲. در ۸۱/۳/۱۵ مبلغ ۳۰/۰۰۰ ریال بابت چاپ آگهی دعوت به مناقصه در روزنامه پرداخت گردید.
۳. در ۸۱/۳/۲۰ مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ ریال از شرکت‌کنندگان در مناقصه بابت فروش اسناد و مدارک مناقصه دریافت گردید.
۴. شرکت آلفا در ۸۱/۳/۲۵ مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال از شرکت‌کنندگان در مناقصه به عنوان سپرده شرکت در مناقصه دریافت کرد.
۵. یکی از شرکت‌کنندگان در مناقصه در تاریخ‌های فوق، شرکت بتا بود و شرکت بتا در بند ۳ مبلغ ۲۰/۰۰۰ ریال بابت خرید اسناد مناقصه و مبلغ ۴۰۰/۰۰۰ ریال نیز در بند ۴ بابت سپرده شرکت در مناقصه به حساب شرکت آلفا واریز نمود و این مبالغ بخشی از مبالغی است که در این تاریخ‌ها، شرکت آلفا دریافت کرده است.
۶. در ۸۱/۳/۳۰ شرکت بتا برنده مناقصه اعلام شد. در این تاریخ سپرده شرکت در مناقصه تمامی شرکت‌کنندگان غیر از شرکت بتا به آنان مسترد گردید. مبلغ قرارداد منعقد شده بین شرکت‌های آلفا و بتا ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال است.
۷. در ۸۱/۴/۱ ضمانت‌نامه بانکی جهت حسن انجام تعهدات از شرکت بتا دریافت گردیده و سپرده شرکت در مناقصه‌ی شرکت بتا به آن شرکت مسترد گردید. همچنین در این تاریخ شرکت آلفا ضمانت‌نامه بانکی جهت پرداخت ۲۰٪ مبلغ قرارداد به عنوان پیش‌پرداخت از شرکت بتا دریافت کرده و مبلغ پیش‌پرداخت به شرکت بتا پرداخت گردید. در تاریخ مزبور شرکت بتا معادل ۱۰٪ مبلغ ضمانت‌نامه‌ها را به عنوان سپرده نقدی به بانک پرداخت نموده و معادل ۱۲۰٪ مبلغ ضمانت‌نامه (پس از کسر سپرده) را سفته به عنوان تضمین دریافت کرد. شرکت بتا جهت صدور ضمانت‌نامه‌ها در مجموع مبلغ ۱۰۰/۰۰۰ ریال کارمزد به بانک پرداخت نمود.
۸. در ۸۱/۴/۱۰ شرکت آلفا مبلغ ۵۶۰/۰۰۰ ریال بابت اخذ پروانه ساخت به شهرداری پرداخت کرد.
۹. در ۸۱/۵/۲۰ شرکت بتا مبلغ ۷/۸۸۰/۰۰۰ ریال بابت هزینه‌های تجهیز کارگاه، خرید مواد و مصالح، دستمزد کارگران و سرپرستان مستقر در کارگاه پرداخت نمود.
۱۰. شرکت بتا علاوه بر این پیمان، پروژه‌های دیگری نیز در دست اجرا دارد و برخی از هزینه‌ها به صورت مشترک برای کلیه پیمان‌ها انجام می‌شود. در ۸۱/۱/۱ مخارج متحمل شده بابت پیمان‌های مشترک به مبلغ ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال پرداخت شده است. شرکت بتا این مخارج را بر اساس مبلغ قرارداد پیمان‌ها بین آنها تقسیم می‌کند.
۱۱. در ۸۱/۱۲/۵ مخارج مشترک بین پیمان‌ها تقسیم شد. شرکت بتا سه پیمان دیگر به مبالغ ۲۲/۰۰۰/۰۰۰، ۳۳/۰۰۰/۰۰۰ و ۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال دارد.
۱۲. در ۸۱/۱۲/۱۰ صورت وضعیت موقت شماره ۱ به مبلغ ۱۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال توسط شرکت بتا تهیه شده و برای شرکت آلفا ارسال شد. این صورت وضعیت مورد تأیید آلفا قرار گرفت.
۱۳. در ۸۱/۱۲/۲۰ مبلغ صورت وضعیت مورد اشاره پس از کسر ۲۰٪ بابت پیش‌پرداخت، ۵٪ مالیات، ۵٪ بیمه و ۱۰٪ سپرده حسن انجام کار به شرکت بتا پرداخت شد.
۱۴. در پایان سال ۸۱ از مواد و مصالح خریداری شده برای این پیمان، مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال باقیمانده است. در این تاریخ هزینه‌های آتی برای تکمیل پیمان غیر از مصالح باقیمانده به مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال برآورد شد. شرکت بتا در این تاریخ از روش درصد پیشرفت پیمان برای شناسایی سود و زیان پیمان استفاده نمود.
۱۵. در ۸۲/۳/۱ شرکت بتا مبلغ ۵/۵۰۰/۰۰۰ ریال بابت خرید مواد و مصالح دیگر و نیز بابت دستمزد این پیمان پرداخت نمود.
۱۶. در ۸۲/۱/۱ عملیات احداث ساختمان به اتمام رسیده و در همین تاریخ صورت وضعیت قطعی به مبلغ ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال توسط شرکت بتا تهیه شده و برای شرکت آلفا ارسال شد که مورد تأیید این شرکت نیز قرار گرفت. در این تاریخ هزینه‌های تخریب و برچیدن کارگاه به مبلغ ۱/۲۰۰/۰۰۰ ریال توسط بتا پرداخت شده و مبلغ ۷۰۰/۰۰۰ ریال بابت فروش مواد و مصالح به جا مانده از این پیمان، عاید شرکت بتا شد.
۱۷. در ۸۲/۱/۱۰ مبلغ خالص صورت وضعیت قطعی همانند صورت وضعیت موقت، پس از کسر ۲۰٪ بابت پیش‌پرداخت، ۵٪ مالیات، ۵٪ بیمه و ۱۰٪ سپرده حسن انجام کار به شرکت بتا پرداخت شده و ۵۰٪ سپرده حسن انجام کار نیز به شرکت بتا مسترد گردید.
۱۸. در ۸۲/۱/۱۸ ضمانت‌نامه‌های صادره به نفع شرکت آلفا باطل گردید.
۱۹. بانک نیز وثیقه‌های مربوطه و سپرده‌های نقدی ضمانت‌نامه‌ها را در ۸۲/۱۲/۵ به شرکت بتا مسترد نمود.
۲۰. شرکت بتا در پایان سال ۸۲ سود و زیان پیمان را شناسایی نمود.
۲۱. در ۸۳/۲/۱ باقیمانده سپرده حسن انجام کار توسط شرکت آلفا به شرکت بتا پرداخت شد.

مطلوبست: انجام تمامی ثبت‌های لازم در دفاتر شرکت‌های آلفا و بتا

پاسخ سؤال جامع از پیمانکاری:

دفاتر شرکت بتا	دفاتر شرکت آلفا																																																								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: center;">۱</td> <td style="width: 40%;">هزینه‌های مقدماتی طرح</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">۱۶۰/۰۰۰</td> <td style="width: 40%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td>وجه نقد</td> <td style="text-align: right;">۱۶۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۲</td> <td>هزینه‌های مقدماتی طرح</td> <td style="text-align: right;">۳۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>وجه نقد</td> <td style="text-align: right;">۳۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۳</td> <td>وجه نقد</td> <td style="text-align: right;">۱۵۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>هزینه‌های مقدماتی طرح</td> <td style="text-align: right;">۱۵۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۴</td> <td>وجه نقد</td> <td style="text-align: right;">۲/۰۰۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>سپرده شرکت در مناقصه</td> <td style="text-align: right;">۲/۰۰۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۶</td> <td>سپرده شرکت در مناقصه</td> <td style="text-align: right;">۱/۶۰۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>وجه نقد</td> <td style="text-align: right;">۱/۶۰۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>ساختمان در جریان ساخت</td> <td style="text-align: right;">۴۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>هزینه‌های مقدماتی طرح</td> <td style="text-align: right;">۴۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۷</td> <td>سپرده شرکت در مناقصه</td> <td style="text-align: right;">۴۰۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>وجه نقد</td> <td style="text-align: right;">۴۰۰/۰۰۰</td> <td></td> </tr> </table>	۱	هزینه‌های مقدماتی طرح	۱۶۰/۰۰۰			وجه نقد	۱۶۰/۰۰۰		۲	هزینه‌های مقدماتی طرح	۳۰/۰۰۰			وجه نقد	۳۰/۰۰۰		۳	وجه نقد	۱۵۰/۰۰۰			هزینه‌های مقدماتی طرح	۱۵۰/۰۰۰		۴	وجه نقد	۲/۰۰۰/۰۰۰			سپرده شرکت در مناقصه	۲/۰۰۰/۰۰۰		۶	سپرده شرکت در مناقصه	۱/۶۰۰/۰۰۰			وجه نقد	۱/۶۰۰/۰۰۰			ساختمان در جریان ساخت	۴۰/۰۰۰			هزینه‌های مقدماتی طرح	۴۰/۰۰۰		۷	سپرده شرکت در مناقصه	۴۰۰/۰۰۰			وجه نقد	۴۰۰/۰۰۰	
۱	هزینه‌های مقدماتی طرح	۱۶۰/۰۰۰																																																							
	وجه نقد	۱۶۰/۰۰۰																																																							
۲	هزینه‌های مقدماتی طرح	۳۰/۰۰۰																																																							
	وجه نقد	۳۰/۰۰۰																																																							
۳	وجه نقد	۱۵۰/۰۰۰																																																							
	هزینه‌های مقدماتی طرح	۱۵۰/۰۰۰																																																							
۴	وجه نقد	۲/۰۰۰/۰۰۰																																																							
	سپرده شرکت در مناقصه	۲/۰۰۰/۰۰۰																																																							
۶	سپرده شرکت در مناقصه	۱/۶۰۰/۰۰۰																																																							
	وجه نقد	۱/۶۰۰/۰۰۰																																																							
	ساختمان در جریان ساخت	۴۰/۰۰۰																																																							
	هزینه‌های مقدماتی طرح	۴۰/۰۰۰																																																							
۷	سپرده شرکت در مناقصه	۴۰۰/۰۰۰																																																							
	وجه نقد	۴۰۰/۰۰۰																																																							
۵	پروژه‌های در جریان مناقصه		۲۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۲۰/۰۰۰																																																						
۵	سپرده شرکت در مناقصه		۴۰۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۴۰۰/۰۰۰																																																						
پیمان	در جریان پیشرفت		۲۰/۰۰۰																																																						
	پروژه‌های در جریان مناقصه		۲۰/۰۰۰																																																						
وجه نقد			۴۰۰/۰۰۰																																																						
	سپرده شرکت در مناقصه		۴۰۰/۰۰۰																																																						
	سپرده نقدی صدور ضمانت‌نامه		۵۰۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۵۰۰/۰۰۰																																																						
	پیش‌پرداخت $۲۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۲۰\% = ۴۰/۰۰۰/۰۰۰$																																																								
	انجام تعهدات $۲۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۵\% = ۱۰/۰۰۰/۰۰۰$																																																								
	$(۴/۰۰۰/۰۰۰ + ۱/۰۰۰/۰۰۰) \times ۱۰\% = ۵۰۰/۰۰۰$																																																								
پیمان	در جریان پیشرفت		۱۰۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۱۰۰/۰۰۰																																																						
	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانت‌نامه انجام تعهدات		۱/۰۸۰/۰۰۰																																																						
	طرف حساب‌های انتظامی		۱/۰۸۰/۰۰۰																																																						
	$(۱/۰۰۰/۰۰۰ - ۱۰۰/۰۰۰) \times ۱۲\% = ۱/۰۸۰/۰۰۰$																																																								
	حساب‌های انتظامی - ضمانت‌نامه انجام تعهدات		۱/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	طرف حساب‌های انتظامی		۱/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	حساب‌های انتظامی - وثیقه ضمانت‌نامه پیش‌دریافت		۴/۳۲۰/۰۰۰																																																						
	طرف حساب‌های انتظامی		۴/۳۲۰/۰۰۰																																																						
	$(۴/۰۰۰/۰۰۰ - ۴۰۰/۰۰۰) \times ۱۲\% = ۴/۳۲۰/۰۰۰$																																																								
	حساب‌های انتظامی - ضمانت‌نامه پیش‌دریافت		۴/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	طرف حساب‌های انتظامی		۴/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۴/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	پیش‌دریافت پیمان		۴/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	پیش‌دریافت پیمان		۴/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	ساختمان در جریان ساخت	۵۶۰/۰۰۰																																																							
	وجه نقد	۵۶۰/۰۰۰																																																							
پیمان	در جریان پیشرفت		۷/۸۸۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۷/۸۸۰/۰۰۰																																																						
	مخارج مشترک پیمان‌ها		۱۰/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	وجه نقد		۱۰/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	پیمان در جریان پیشرفت		۲/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	مخارج مشترک پیمان‌ها		۲/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	$۲۰/۰۰۰/۰۰۰ + ۲۵/۰۰۰/۰۰۰ + ۳۳/۰۰۰/۰۰۰ + ۲۲/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰$																																																								
	$۱۰/۰۰۰/۰۰۰ \times (۲۰/۰۰۰/۰۰۰ \div ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) = ۲/۰۰۰/۰۰۰$																																																								
	حساب‌های دریافتی - شرکت آلفا		۱۳/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	مبلغ بازداشتی پیمان		۱۳/۰۰۰/۰۰۰																																																						
	ساختمان در جریان ساخت	۱۳/۰۰۰/۰۰۰																																																							
	حساب‌های پرداختی - شرکت بتا	۱۳/۰۰۰/۰۰۰																																																							

Abedi Sadaghiyani - Accounting for Long-term Contracts

۷/۸۰۰/۰۰۰ وجه نقد ۶۵۰/۰۰۰ پیش پرداخت مالیات ۶۵۰/۰۰۰ سپرده بیمه ۱/۳۰۰/۰۰۰ سپرده حسن انجام کار ۲/۶۰۰/۰۰۰ پیش دریافت پیمان ۱۳/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های دریافتی-شرکت آلفا $۱۳/۰۰۰/۰۰۰ \times ۵\% = ۶۵۰/۰۰۰$ $۱۳/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱/۳۰۰/۰۰۰$ $۱۳/۰۰۰/۰۰۰ \times ۲۰\% = ۲/۶۰۰/۰۰۰$	۱۳ حساب‌های پرداختی-شرکت بتا ۶۵۰/۰۰۰ مالیات پرداختی ۶۵۰/۰۰۰ سپرده بیمه ۱/۳۰۰/۰۰۰ سپرده حسن انجام کار ۲/۶۰۰/۰۰۰ پیش پرداخت پیمان ۷/۸۰۰/۰۰۰ وجه نقد
۹/۰۰۰/۰۰۰ هزینه‌های پیمان ۹/۰۰۰/۰۰۰ پیمان در جریان پیشرفت $۱۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۲۰/۰۰۰ + ۱۰۰/۰۰۰ + ۷/۷۸۰/۰۰۰ + ۲/۰۰۰/۰۰۰$ $۱۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۰۰۰/۰۰۰ = ۹/۰۰۰/۰۰۰$ ۱۲/۰۰۰/۰۰۰ مبلغ بازمانده پیمان ۱۲/۰۰۰/۰۰۰ درآمد پیمان $۹\% = (۹/۰۰۰/۰۰۰ + ۱/۰۰۰/۰۰۰ + ۵/۰۰۰/۰۰۰) \div ۹/۰۰۰/۰۰۰$ درصد پیشرفت کار $۲۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۹\% = ۱۲/۰۰۰/۰۰۰$ ۱۲/۰۰۰/۰۰۰ درآمد پیمان ۹/۰۰۰/۰۰۰ هزینه‌های پیمان ۳/۰۰۰/۰۰۰ سود پیمان	۱۴
۵/۵۰۰/۰۰۰ پیمان در جریان پیشرفت ۵/۵۰۰/۰۰۰ وجه نقد	۱۵
۷/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های دریافتی-شرکت آلفا ۷/۰۰۰/۰۰۰ مبلغ بازمانده پیمان ۵۰۰/۰۰۰ پیمان در جریان پیشرفت ۵۰۰/۰۰۰ وجه نقد $۱۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۷۰۰/۰۰۰ = ۵۰۰/۰۰۰$	۱۶ ساختمان در جریان ساخت ۷/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های پرداختی-شرکت بتا ۲۰/۶۰۰/۰۰۰ ساختمان ۲۰/۶۰۰/۰۰۰ ساختمان در جریان ساخت $۲۰/۶۰۰/۰۰۰ = ۴۰/۰۰۰ + ۵۶۰/۰۰۰ + ۱۳/۰۰۰/۰۰۰ + ۷/۰۰۰/۰۰۰$
۴/۲۰۰/۰۰۰ وجه نقد ۳۵۰/۰۰۰ پیش پرداخت مالیات ۳۵۰/۰۰۰ سپرده بیمه ۷۰۰/۰۰۰ سپرده حسن انجام کار ۱/۴۰۰/۰۰۰ پیش دریافت پیمان ۷/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های دریافتی-شرکت آلفا ۱/۰۰۰/۰۰۰ وجه نقد ۱/۰۰۰/۰۰۰ سپرده حسن انجام کار $(۱/۳۰۰/۰۰۰ + ۷۰۰/۰۰۰) \times ۵\% = ۱/۰۰۰/۰۰۰$	۱۷ حساب‌های پرداختی-شرکت بتا ۳۵۰/۰۰۰ مالیات پرداختی ۳۵۰/۰۰۰ سپرده بیمه ۷۰۰/۰۰۰ سپرده حسن انجام کار ۱/۴۰۰/۰۰۰ پیش پرداخت پیمان ۴/۲۰۰/۰۰۰ وجه نقد ۱/۰۰۰/۰۰۰ سپرده حسن انجام کار ۱/۰۰۰/۰۰۰ وجه نقد
۱/۰۰۰/۰۰۰ طرف حساب‌های انتظامی ۱/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های انتظامی- ضمانت‌نامه انجام تعهدات ۴/۰۰۰/۰۰۰ طرف حساب‌های انتظامی ۴/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های انتظامی- ضمانت‌نامه پیش دریافت	۱۸ طرف حساب‌های انتظامی ۱/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های انتظامی- ضمانت‌نامه انجام تعهدات ۴/۰۰۰/۰۰۰ طرف حساب‌های انتظامی ۴/۰۰۰/۰۰۰ حساب‌های انتظامی- ضمانت‌نامه پیش دریافت
۱/۰۸۰/۰۰۰ طرف حساب‌های انتظامی ۱/۰۸۰/۰۰۰ حساب‌های انتظامی- وثیقه ضمانت‌نامه انجام تعهدات ۴/۳۲۰/۰۰۰ طرف حساب‌های انتظامی ۴/۳۲۰/۰۰۰ حساب‌های انتظامی- وثیقه ضمانت‌نامه پیش دریافت ۵۰۰/۰۰۰ وجه نقد ۵۰۰/۰۰۰ سپرده نقدی صدور ضمانت‌نامه	۱۹

۷/۰۰۰/۰۰۰	هزینه‌های پیمان			۲۰
۷/۰۰۰/۰۰۰	پیمان در جریان پیشرفت			
۸/۰۰۰/۰۰۰	مبلغ بازافتنی پیمان			
۸/۰۰۰/۰۰۰	درآمد پیمان (۲۰/۰۰۰/۰۰۰-۱۲/۰۰۰/۰۰۰)			
۸/۰۰۰/۰۰۰	درآمد پیمان			
۷/۰۰۰/۰۰۰	هزینه‌های پیمان			
۱/۰۰۰/۰۰۰	سود پیمان			
۱/۰۰۰/۰۰۰	وجه نقد	۱/۰۰۰/۰۰۰	سپرده حسن انجام کار	۲۱
۱/۰۰۰/۰۰۰	سپرده حسن انجام کار	۱/۰۰۰/۰۰۰	وجه نقد	

عابدی صدقیانی

۹۳/۲/۲۰

